

مَهْمَّة

ادبی

فرهنگی

صنفی

در این شماره می خوانید:

صورت جلسه ماه سپتامبر ۲۰۱۵

از ماست که برو ماست

ریشه ضرب المثل

در باره بیماری‌های زبان

موسی معروفی: نفعه‌سرای دوران حزن

شناخت شخصیت‌ها

انجمن تاکسیران یک انجمن مستقل و دمکراتیک، صنفی و فرهنگی است
«ماهنامه انجمن»، زیر نظر هیئت مدیره انجمن تاکسیران

انجمن اعطاه می شود حداکثر معادل دو برابر و دیده عضو می باشد در ضمن تصریهای در این بند وجود دارد که این بند شامل اعضایی که برای خرد اولین لیسانس خود تقاضای وام از انجمن می کنند نمی باشد و مبلغ وام به این اعضا، حداکثر تا سقف ۳۰۰۰ یورو می باشد.

اعضای حاضر در جلسه نظرات خود را به صورت موافق و مخالف این پیشنهاد این چنین بیان کرند:

- بهتر است برای پیاده کردن این طرح زمان کافی به اعضاء داده شود و این طرح برای مثال در يك سال بعد از تصویب قابل اجرا باشد تا اعضا انجمن بتوانند مبلغ و دیده خود را به حد نصاب برسانند.

- شرایط و قواعد برای دریافت وام بیشتر شود و افراد جدیدی که عضو انجمن می شوند برای تقاضای وام باید از سابقه بیشتری مثلاً دو سال برخوردار باشند.

- اعطای وام معادل دو برابر و دیده پیشنهاد درستی نیست و ناعادلانه می باشد پیشنهاد می کنم که بصورت زیر این بند اصلاح شود اعضاً اینی که زیر ۷۵۰ یورو و دیده دارند تا سقف ۱۵۰۰ یورو وام به آنها تعاقب بگیرد و اعضاً که بالای ۷۵۰ یورو و دیده دارند از وام ۳۰۰۰ یورو شوند.

- مسئله حد نگه داشتن و حق داشتن از مزایای انجمن و مخصوصاً وام، تولید نابرابری بین اعضاء انجمن به حد زیادی کرده است برای مثال اعضاً هستند که ۲۰۰ سال عضو انجمن هستند ولی مبلغ و دیده آنها یورو می باشد و همین اعضاء باقیه که همیشه حاضر بوده اند و عقب ماندگی از جهت و دیده و حق عضویت ندارند، برای دریافت وام یکسان با آنها عمل می شود.

- کافی است که در انجمن ۲ با ۳ عضو غیر متعهد باشد می توانند با دریافت وام و عدم پرداخت بموضع، به صندوق انجمن ضربه وارد کنند ولی با این طرح ضرر به انجمن به حداقل می رسد زیرا که ۵۰ درصد وام اعطاه شده به عضو در نزد انجمن به صورت و دیده می باشد.

- تعداد اعضا که وام انجمن را پس نداده اند در چند سال اخیر بسیار کم و ناجیز در حدود ۳ تا ۵ درصد اعضاء می باشند بهتر است مبلغ وام به همان شکل قلی باقی بماند.

- بهتر است شرایط اعطاء وام را سخت تر کنیم و بطور دائمی هر ماه چکهای اعضا وام گیرنده به حساب گذاشته شود.

- این پیشنهاد هیچ نفع و استفاده ای برای اعضاء ندارد و حتی ضایع کردن اعضاء انجمن می باشد اگر

صورت جلسه ماه سپتامبر ۲۰۱۵

جلسه ماه سپتامبر با خوشامد گوئی سختگوی هیئت مدیره و با آرزوی اینکه تعطیلات تابستانی به کلیه اعضا محترم انجمن به خوبی و خوشی سپری شده باشد، شروع شد سختگوی هیئت مدیره توضیح داد که جلسه این ماه در واقع جلسه مجمع عمومی فوق العاده می باشد که برای تکمیل و تغییر و اضافه کردن برخی از موارد آنین نلمه داخلی انجمن می باشد ناگفته تمامند که شرط رسمی شدن این جلسه یعنی مجمع عمومی فوق العاده، حضور نصف به علاوه یک اعضا می باشد که در حال حاضر به این حد نرسیده اند.

سپس مستول انجمن دلایل برگزاری مجمع عمومی فوق العاده را این چنین توضیح داد، به علت اینکه تعدادی از اعضاء که در خواست وام می کنند در شرایط نامطلوبی قرار دارند و از نظر و دیده و حق عضویت دارای تأخیرهای طولانی مدت می باشند هیئت مدیره امسال برای برابری مابین اعضاء و تشییق آنها به رعایت قواعد و مقررات آنین نامه داخلی از جمله پرداخت ماهیانه حق عضویت و دیده و همچنین حضور هر چه بیشتر اعضاء در جلسات عمومی ماهانه انجمن، تصمیم گرفته شد که برخی از بندوهای آنین نامه داخلی انجمن را بخصوص در مورد اعطای وام و اینکه حقی از عضوی ضایع نشود، تغییراتی ایجاد کند در ادامه، مستول انجمن اظهار داشت که از ماه آینده بیت نام کاندیدهای هیئت مدیره برای سال آینده شروع خواهد شد و از اعضای محترم انجمن در خواست کرد که در این امر مهم بطور فعالانه شرکت گسترده داشته باشند.

در ادامه جلسه و حضور افراد تازه وارد به جلسه مجمع عمومی فوق العاده، تعداد افراد به حد نصاب رسید و جلسه مجمع عمومی رسمیت پسند کرد و مستول انجمن از اعضای حاضر در جلسه درخواست کرد که داوطلب مدیریت مجمع عمومی فوق العاده بشوند که اعضاً زیر مستولیت مجمع را به عهده گرفتهند:

۱ - یعقوب موسوی؛ ۲ - رحمت؛ ۳ - مهرداد اجلال منش؛ ۴ - مجید حضرتی؛ ۵ - جواد آرمانفر.

مجمع عمومی فوق العاده بلا افاسله شروع به کار کرد و اولین پیشنهاد در باره وام مورد بررسی قرار گرفت.

پیشنهاد اول: «حداکثر مبلغ وام برای هر عضو انجمن معادل دو برابر و دیده مقاضی وام می باشد». این پیشنهاد شامل کلیه وامها، اعم از معمولی و اضطراری می باشد و در سطح انجمن کلاً هر نوع وامی که به اعضای

بعد از گفتگوهای بالا و نظرات اعضاء، رأی گیری در باره این پیشنهاد انجام گرفت و با ۲۰ رأی موافق و ۳۳ رأی مخالف این پیشنهاد رد شد.

به علت کمیود وقت و پایان جلسه مجمع عمومی بررسی پیشنهادات بالقی مانده به جلسه بعد در ماه اکتبر موکول شد.

موفق و پیروز باشد.

هیئت تحریریه انجمن

***

از ماست که برو ماست

ماجرا به این شکل بود که بعد از اصرار دوستان، یک روز مابین تعطیلهای آخر هفت، که کار بسیار کم و آرام بود، تصمیم گرفتیم یک تاهاز اصلی ایرانی در پاریس ۱۵ صرف کنیم. تا آنجا که همه دوستان می‌دانند، در پاریس، مرکز فرانسه، رستوران‌های ایرانی، مخصوصاً چلوکبابی به سبک ایران، از نامهای ایرانی مثل شبستان، گیلاس، پرشیانه، الهام، تهران و غیره استفاده می‌کنند. با همراهی شرکت رستوران‌های ایرانی، تام تهران رفته‌یم ولی موضوع تعجب‌آور و غیرقابل قبول این بود که در جلوی درب ورودی این رستوران یک تابلو بسیار زیبا با کلمه تهران به خط بسیار خوش و خواناً و به رنگ طلایی، جلب توجه می‌کرد ولی متأسفانه و یا پر اثر عدم اگاهی و یا اطلاعی از تاریخ، کلمه تهران پایتحت کشور بزرگ و باستانی و قدیمی و مشهور ما به صورت «طهران» نوشته شده بود.

بدین معنا که به غلط تهران را با طاء مؤلف (عربی) نگاشته در صورتیکه نگارش صحیح و درست و فارسی تهران با تاء منقوط می‌باشد زیرا که واژه تهران فارسی می‌باشد.

در گذشته، تا قرن پنجم (هجری - قمری) تهران را همیشه و همه جا با تاء منقوط (تهران) نوشته‌اند، اما اندک اندک در کتب و نوشته‌های خاص عربی و عرب‌بازنان تهران با طاء مؤلف درج می‌شد.

دو تن از دانشمندان ععاصر ایران که در این باب اظهار عقیده کردند، مرحوم علامه قزوینی و سید احمد کسری هستند. قزوینی اعتقاد دارد واژه‌هایی چون استخر و توں و تهران اگر به صورت اصطخر و طوس و طهران نوشته شوند به دلیل وجود حروف نزدیک به «طا» در زمان‌های گذشته اشکال ندارد. اما کسری نوشته است «ما با عقیده آقای قزوینی و پیرون او پاک مخالفیم» و اظهار داشته است که

بازیزداخت‌ها جدی‌تر و به نحوه درست و صحیح انجام بشود همه مسائل حل است.

- این پیشنهاد بیشتر حالت تشویقی دارد تا تنبیه‌ی.

در این شرایط اضاء سریعاً سعی می‌کنند که مقدار و دیده خود را افزایش دهند و این به نفع صندوق انجمن و اعضاء می‌باشد زیرا تعداد بیشتری می‌توانند از وام پهمند شوند.

پس از بحث و مذاکرات، مسئولین مجمع عمومی فوق العاده این پیشنهاد را به رأی گیری اعضای انجمن گذاشتند و با نتیجه ۳۰ رأی موافق و ۲۲ رأی مخالف این پیشنهاد مورد تصویب قرار گرفت.

پیشنهاد دوم: «حداکثر مبلغ وام اضطراری برای هر عضو انجمن معادل و دیده متفاضل وام می‌باشد».

اعضای حاضر در جمیع عمومی فوق العاده نظرات خود را در باره این پیشنهاد به شرح زیر بیان کردند:

- از زمان تصویب و اجرای اعطای وام اضطراری در شرایط مخصوصی که کاملاً در آئین نامه داخلی شرح داده شده است تا به امروز شاید ترددیک به ۹۰ درصد اعضاً که وام اضطراری به آنها تعلق گرفته است غیرحقیقی بوده و بیشتر بر اثر روابط دوستانه و نزدیکی این افراد با هیئت مدیره‌های مختلف و ارائه مدارک غیرواقعی به آنها انجام گرفته است بنابراین بهتر است که مقدار مبلغ این وام کاهش یابد.

- بهتر است شرایط وام اضطراری را سنگین تر و سخت‌تر کنید تا بینکه مبلغ اثری به حداقل برسانید. اگر حسابدارهای انجمن کمی جدی‌تر با این اعضاء بروخورد کنند و این وام را به اعضای اعطای کنند که در و دیده حق عضویت تأخیر نداشته باشند، وضعیت صندوق بهتر خواهد شد.

- بطور کلی انجمن از بودجه کافی و قابل ملاحظه‌ای برخوردار نیست و اعطای وام‌های اضطراری باعث کسری صندوق در اعطای وام‌های معمولی می‌شود و حق بقیه متفاضلین وام ضایع می‌شود.

- در مورد قبول و رد وام اضطراری هیئت مدیره انجمن تصمیم می‌گیرد و اگر بودجه کافی نباشد با وام متفاضل موافقت نخواهد شد.

- من از این وام در زمانی که در بدترین شرایط اقتصادی بودم استفاده کردم و اقاماً کارم به نتیجه رسید و اگر انجمن این وام اضطراری را حذف کند یا کاهش دهد ضریب بزرگی به برخی افراد در شرایط سخت و بحرانی خواهد زد.

سینه شد و او را به زمین انداخت. تکه چوبی بر چشم او فرو رفت و او را کور کرد او نیز نالان و خونریزان به جمع متعاقبان بیوست.

مرد گریزان به سوتی از این همه، خود را به خانه قاضی رسانید که پناهم ده. قاضی در آن ساعت با زن شاکی خلوت کرده بود. چو رازش را دانست چاره رسوابی را در طرفداری از او یافت و وقتی از حال و حکایت او آگاه شد، مدعیان را داخل خانه خواند.

نخست از یوهودی پرسید، یوهودی گفت این مسلمان چشم مرا نابینا کرده است. قصاص طلب می‌کنم. قاضی گفت دیه مسلمان بر یوهودی نصف بیشتر نیست، پاید آن چشم دیگر را نابینا کند تا دیه کامل پرداخت کند. یوهودی سود خود را در انصراف دید و به پنجاه دینار جریمه محکوم شد.

جون پدر مرده را پیش خواند و به او گفت پدرت بیمار بود و ارزش زندگی بیمار نصف ارزش شخص سالم است. حکم عادله‌انه این است که پدر ضارب را زیر همان دیوار خوابانده و تو روی آن فروود آیی بطوریکه نیم جانش را بگیری. جون صلاح دید که گذشت کند اما به سی دینار برای شکایت بی مورد محکوم شد. چون نوبت به شوهر آن زن رسید که از وحشت بچماش را سقط کرده بود، گفت قصاص شرعی هنگامی جایز است که راه جبران مکافات بسته باشد. حال می‌توان آن زن را به حلal به عقد و ازدواج این مرد درآورده تا کودک از دست رفته را جبران کند برای طلاق آماده باش... مرد که فریاد زد و با قاضی جدال کرد که ناگاه صاحب خر برخاست و به طرف در دوید. قاضی فریاد داد ای مرد بایست اکنون نوبت توست. صاحب خر همچنان که می‌دوید فریاد زد من شکایتی ندارم می‌روم مردانی بیاورم که شهادت دهنده خر من از کرده‌گی دم نداشت.

رویه ضرب بالمثل «تعارف شاه عبدالعظیم»

قدیم‌ترها که تهرانی‌ها با ماشین دودی به زیارت شاه عبدالعظیم می‌رفتند، پول رفت و پرگشت ماشین دودی را باید اول پرداخت می‌گردند. بخاراط همین بود که اهالی شهر ری که مطمئن بودند تهرانی‌ها چون پول بليط پرگشت را قبل‌دادهادند حتمناً برمی‌گردند، الکی تعارف می‌گردند که تورو خدا شب پیش ما بموئید. از آنجا تعارف شاه عبدالعظیمی ضرب‌المثل شد.

کلمه‌های معرب در نوشته‌های فارسی، که تا به امروز معمول و شایع می‌باشد، غلطه‌های محسن است. کسری در باره ارتباط نام تهران با شمیران، پژوهش‌های دیگری دارد و بدین نتیجه رسیده است که تهران با «تهرام» (تارم، کهران، گهران، گهرام، چهرم) به معنای مناطق گرم‌سیر و شمیران یا شمیرام، شمیرم، شمیلان، سمیران، سمیرم به معنای مناطق رسدسر است.

ناگفته نماند که پیش از دو تن باد شده، تختین بار اعتضادالسلطنه نیز به گونه‌ای که شهرت هم یافته در این باب اظهار نظر کرده و چنین گفته است:

«پون اهل آن جا «تهران» در وقتی که دشمن براى آنها به هم رسید در زیر زمین پنهان می‌شدند، از این جهت به این اسم مرسوم شده است که به «تهران» یعنی زیر زمین می‌فرمادند».

در مورد تهران و شمیران، میرزا تقی دانش هم اظهار نظر کرده است:

نام تهران زان که ته ران بوده‌اند

بیم خصم اندر زمین بگنوده‌اند

دان شمیران ایران بوده است

هان نپندر که ویران بوده است

تهیه و تنظیم: فرشید

<><><><>

رویه ضرب المثل خر ما از کره‌گی دم نداشت

مردمی خری دید که در گل گیر کرده بود و صاحب خر از بیرون کشیدن آن خسته شده بود. برای کمک کردن دم خر را گرفت و زور زد. دم خر از جای کنده شد. فریاد از صاحب خر برخاست که تاوان بده.

مرد با به فرار گذاشت. به کوچه‌ای دوید که بنیست بود خود را در خانه‌ای انداخت. زنی آنجا کنار حوض نشسته بود و چیزی می‌شست زن حامله بود و از فریاد و صدای بلند درترسید و بچماش سقط شد. صاحبخانه نیز با صاحب خر همراه داشت. مرد گریزان بر روی یام خانه دوید. راهی نیافتاد. از یام به کوچه‌ای فرود آمد که در آن طبیعتی خانه داشت. جوانی پدر بیمارش را در انتظار نوبت در سایه دیوار خوابانده بود. مرد بر آن پیغمرا در چنانکه پیرمرد بیچاره در جا مرد. فرزند آن پیغمرا نیز همراه صاحب خر و شوهر زن شد. مرد در حین فرار در سر پیچ کوچه با یوهودی رهگذر سینه به

رویه ضرب المثل «جور گسی وا گشیدن»

مفهوم این کتابی همان طور که می دانید یعنی مشکل کسی را به دوش کشیدن است. اما در واقع جور در این ضرب المثل به معنای ستم نیست. جور در واقع یکی از خطهای جام بادهنوشی در زمان‌های قدیم بوده است. جامهای شراب در زمان ایران باستان دلایی هفت خط بوده. نام هر خط به این شرح است:

- ۱ - مژور، ۲ - فرودینه، ۳ - اشک، ۴ - ازرق، ۵ - بصره، ۶ - بغداد، ۷ - جور.

پس جور بالاترین خط جام بوده و بطور کلی کسی را که شرابخوش قهار و حرفاوی بود هفت خط می نامیدند و اگر کسی در بادهنوشی به مرحله هفت خط نرسیده بود و از روی غرور می خواست ساقی برایش تا خط جور شراب بریزد و معلوم بود که درمانده می شد، در آنصورت دوستانش به خاطر حفظ ابرو و جلوگیری از ضایع شدن او جور او را سر می کشیدند.

از کتاب کوچه احمد شاملو

جمع آوری از صفا

<><><><>

در مورد بیماری‌های زبان

چندی پیش در مطالعات به مطلبی برخورد کردم در مورد تشخیص بیماری‌ها از روی زبان خلاصه‌ای از آن تهیه کردم که امیدوارم مورد پسند واقع شود.

- ۱ - صاف بودن زبان. زبان معمولاً سطح ناهموار دارد. پزشکان معتقدند هموار و صاف بودن سطح زبان و رنگ پریدگی آن خبر از کمبود ویتامین B12 و کمبود آهن می دهد.

- ۲ - سیاه یا پر زدار شدن غیرعادی سطح زبان. سیاه شدن زبان به این معنی است که بهداشت و سلامتی کل بدن شما نیازمند یک بازنگری است، چرا که بهداشت و سلامت پائین بدن خطر ابتلاء به بیماری را افزایش می دهد. سیاهی زبان همچنین از نشانه‌های عفونت فارچی است که با ایجاد اختلال در سیستم ایمنی بدن، موجب بروز بیماری‌های همچون دیابت (مرض قند) می شود.

- ۳ - بزرگ شدن غیرطبیعی زبان. اگر احساس می کنید که زبانتان متورم شده باشد نظر بزرگ می رسد، این مسئله می تواند نشانه کم کاری تیریوند

<><><><>

موسی معروفی: نفعه سرای دوره حزن

هفتمن شهريورماه سال ۱۳۴۴ (تولد ۱۲۶۸) مردی دل به خاک داد که نلاش‌هاشیش در حفظ و نگهداری از ردیف موسیقی ایرانی نامش را همه‌گاه بر تارک موسیقی سنتی ایران نشانده است: موسی معروفی. او علاوه بر نوازنده‌گی با تار و سه‌تار با پیانو هم آشنازی داشت و به رغم ذوق تصنیف‌پردازی و نوازی نزدیک به سه دهه از عمر خود را صرف گردآوری و نست کردن گوشه‌های موسیقی با روایت‌های مختلف کرد تا حاصل آن کتابی شود که نام ردیف هفت دستگاه موسیقی ایران را بر خود گرفت. این کتاب به کوشش مهدی برکشی در اوایل دهه ۴۰ منتشر شد و تا به امروز یکی از جامع‌ترین کتاب‌ها در زمینه ردیف موسیقی ایرانی به شمار می‌آید.

وزیری است. شاید اگر او تمرکزی را که بر گرداوری ردیف موسیقی ایرانی و آموزش تار گذاشت، صرف سوابیدن و کار خلاقه می‌کرد، آثاری بیشتر از او به یادگار ماند.

آهنگ مرغ حق در نفمه دشته با صدای بنان و رهبری و تنظیم روح الله خالقی روی شعری از رهی معیری ساخته شد و ابتدا در گل‌های رنگارانگ برنامه شماره ۲۳۰ اجرا شد و بعدها در آلبوم شاهه گل ۱۰ در کسار دو ساخته معروف خالقی (ای ایران) با صدای بنان در یک مجموعه منتشر شد برخلاف موسم گل که بعدها توسط خوانندگان دیگری خوانده و تنظیم شد، از این قطعه تقریباً اجرای معروف دیگری شنیده نشده است.

موسم گل شاید معروف‌ترین قطعه‌ای باشد که از موسی معروفی به جا مانده است و شهرت آن با تصنیف مرغ سحر مرتضی نی داود پهلوی زندگی این تصنیف را براساس ملودی‌ای مازندرانی در نفمه دشته روی شعری از وحید دستگردی ساخته و قمرالملوک وزیری تختین بار آن را در سال ۱۳۱۹ خواند.

بعدها جواد معروفی (فرزند موسی معروفی و آهنگساز و نوازنده نامی بیانو) تنظیمی از این کار با ارکستر گل‌ها در گل‌های شماره ۴۲۲ با صدای پوران اجرا کرد که آن هم زیبا و شنیدنی است. پوران به خوبی توانسته حس کار را انتقال دهد اگرچه اختلافاتی در این تنظیم با آنچه که قمر و دیگر خوانندگان خوانده‌اند وجود دارد که گوش حرفه‌ای به راحتی آن را تشخیص می‌دهد. ضمن آنکه معروفی آواز میانه تصنیف را حذف و تنها بخش ضربی آن را برای خواندن پوران در نظر گرفته است. بعدها محمد رضا لطفی که بخشی از تلاش‌هایش بازسازی آثار گذشته‌گان بود، با پرهه‌گیری از صدای هنگامه اخون و تنیک بیزرن کامکار این قطعه را بازسازی کرد. برای شعر آواز «گوشه اوج یا عاشق در دشته» آقای لطفی یک ریاعی از خیام با مطلع «ابر

آمد و باز بر سر سبزه گریست» را انتخاب کرد. اجرای لطفی را می‌توان وفادارترین اجرا به اصل اثر به شمار آورد، بخصوص که با شناختی که لطفی از جنس صدای قمر و تنیک‌ها و تحریرهای این آوازخوان افسانه‌ای داشت، خوانندگان را برای این کار انتخاب کرد که ساختار و قدرت حنجره او

معروفی ابتداییات نوازندگی سه‌تار را نزد یوسف صورتگر، عکاس دربار ناصری آموخت، ردیف را نزد میرزا حسینقلی فرا گرفت و برای ارتقای مهارت نوازندگی تار و سه‌تار نزد غلامحسین درویش رفت. مهارت و تکنیک بالای او در نواختن تار سبب شد تا درویش خان نشان تبریزین زرین را به او بدهد.

بعدها نزد علینقی ویزیری نیز تکنیک‌های تار نوازی را فراگرفت که تأثیرات آن در نوازندگی معروفی مشهود است. در کنار آن نزد حسین خان هنگ‌افرین خط نت یاد گرفت. نتگاری به او این توانایی را بخشدید که برخی از آثار مهم موسیقی را به نت درآورد که نت کردن ردیف هفت دستگاه و نیز کتاب آموزش تار و سه‌تار اول و دوم هنرستان از جمله آنها است.

موسی معروفی از جمله نوازندگانی بود که به نوشه حسن مشحون در کتاب تاریخ موسیقی ایران با «شروع کار فرستنده رادیو در سال ۱۳۱۹ به اجرای موسیقی در رادیو پرداختند». او در کنار دیگرانی چون صبا، محجوبی، قمر، شهنازی و نی داود و... آثاری درخشنان را نواخت. اگرچه از اجراهای این دوران به دلیل عدم امکان ضبط تقرباً کمتر اثری باقی مانده است اما آوازهایی که از دوران اوج صدای ادیب خوانساری با تار معروفی به جای مانده احتمالاً به همین دوره مربوط است.

از جمله این آثار می‌توان به اواز در بیات ترک با شعر مجرم (شاعر دوره فتحعلی شاه قاجار) با مطلع «تو اگر صاحب نوشی و اگر ضارب نیش» یا آوازی در نفمه اصفهان با شعری از سعدی اشاره کرد.

این آواز با ضرب پرقدرت موسی خان معروفی آغاز می‌شود و در ادامه با صدای جا افتاده و منحصر به فرد ادیب و آن هم صدای دوره اول او (جوانی و میانسالی) همراه می‌شود. جواب آوازهای معروفی دقیق، تکنیکی و در خدمت فضای شعر و آواز است و از مهارت و دانش او در ردیف آوازی و جواب آوازها خبر می‌دهد.

تصنیف مانندگار موسم گل

معروفی علاوه بر تعلیم تار به شاگردان هنرستان موسیقی در نوازی از صاحب ذوق و قریحه بود و برخی از قطعات خاطره‌انگیز از او به یادگار مانده است که از جمله معروف‌ترین آنها دو تصنیف مرغ حق با صدای بنان و موسم گل با صدای قمرالملوک

در مقدمه کتاب که توسط مهدی برکشلی تدوین شده است، آمده که این ردیف بر «ردیف میرزا عبدالله و افاحسینقلی استوار است» و با «ردیف تنظیم شده توسط مهدی قلی هدایت منطبق شده است».

نلانچهای معروفی در تدوین و انتشار آثار موسیقیایی به این ردیف متحصر نماند. او با همراهی نصرالله زرین پنجه و به تشویق روح الله خالقی و علیتفی وزیری مجموعه کتابهای آموزش تار و سهار هنرستان را نتویسی کرد که با تنظیم و تدوین خالقی منتشر شد.

این کتاب به رغم گذشت چندین دهه از انتشار آن همچنان به عنوان یکی از مهمترین منابع در تدریس تار و سهار و حتی سازهای دیگر به کار می‌رسد. نگاهی به کارگان (پرتووار)‌های انتخاب و چیده شده در این دو کتاب از تنوع و گوناگونی قطعات و نیز توجه به موسیقی مناطق مختلف و ردیفی ایران خبر می‌دهد.

به اشتراک گذاشته شده از سایت بی‌بی‌سی زهره

*****

در شناخت شخصیت‌ها:

لافایت (La Fayette) ۱۸۳۴-۱۷۵۷

ماری ژوزف مارکی دو لافایت، زنرا و سیاستمدار، یکی از چهره‌های جالب و استثنائی فواید است و با اینکه در یک خانواده اشرافی متولد شد ولی او یک آریستوکرات لیبرال بود که از نحوه کشورداری دربار آن زمان ناخرسند بود و در راستای رژیم سلطنتی مدرن تلاش کرد. در جوانی به کمک استقلال طلبان امریکا برعلیه استعمار انگلستان شافت و بعنوان یک نظامی در جنگ‌های مختلف فرانسه در دفاع از کشورش شرکت نمود و حتی در زمان انقلاب بعنوان نماینده مجلس در پیشنهاد «اعلامیه حقوق انسان و شهروند» که به تاریخ ۲۶ اوت ۱۷۸۹ توسط مجمع ملی مؤسسان به امضاء رسید نقش داشت که بعد از (۱۷۹۳) نسخه دوم و طولانی‌تری از این اعلامیه به اجرا گذاشته شد.

لافایت ششم سپتامبر ۱۷۵۷ در کاخ Chavagnac در منطقه Auvergne چشم به جهان گشود. در کودکی والدین خویش را یکی بعد از دیگری از دست داده و در دوازده سالگی یتیم شد. سپس تحت سرپرستی عمومیش که یک نظامی عالی‌رتبه

شباختهای کمنظیری به صدای قمر داشت. خواننده‌ای که بعد از این اثر و به دلیل محدودیت‌هایی که برای صدای زنان در ایران وجود دارد، عملأ نتوانست کار درخور اعتنای عرضه کند.

تنظیم محمدرضا درویشی با همراهی ارکستر سمفونیک تهران از این اثر نیز از جمله اجرایی بیان ملدنی این اثر است. درویشی برای خوانندگی این اثر به سراغ ایرج بسطامی رفت که صدای چپ کوک داشت و توانست از این ویژگی صدای بسطامی نهایت استفاده را بیمه‌تداوری صدای قمر را در دوره‌ای بکند که صدای زن در ایران منبع بوده و هنوز هم ممتوّع است. کتاب ردیف هفت دستگاه: یادگار چند دهه

تلash

آنچنانکه در مقدمه کتاب ردیف هفت دستگاه موسیقی ایرانی آمده است «بیش از ۵ دهه پیش گروهی از اساتید برجسته موسیقی ایران به دعوت اداره هنرهای زیبا جلساتی را برگزار کردند» تا به یک وحدت رویه در انتشار ردیفی جامع از موسیقی سنتی ایران برستند.

در این جلسات چهره‌هایی چون ابوالحسن صبا، نورعلی خان برومند، علی اکبرخان شهنازی، رکن‌الدین مختاری و احمد عبادی و موسی معروفی حضور داشتند که در نهایت و بعد از یک و نیم سال مباحثه اتفاق نظری میان این افراد در «زمینه نام و روند گوششها و چگونگی فرودها» برای انتشار ردیفی واحد حاصل نمی‌شود و کار بی‌نتیجه می‌ماند.

از این مجموعه نشست اما یک نتیجه به دست می‌آید که هر کسی از این اساتید ردیف خود را منتشر و سپس در شورایی فنی این ردیفها تعزیزی و تحلیل شود.

از میان این جمع موسی خان معروفی بیش از دیگران دغدغه این کار را داشت. او پیش از این هم با همکاری لطفاالله مفخم بایان و محمد بهارلو و با انجیزه بالای شخصی به گردآوری و ثبت و ضبط آثار گذشتگان و از جمله ردیف پرداخته بود. آقای معروفی توانست محفوظات خود و نیز آنچه از دیگران اخذ کرده بود را در کتابی گردآوری و نتنتویسی کند و در نهایت با تار سلیمان روح‌افزا آنها را منتشر سازد. این که چرا اجرای ردیف را خود معروفی با تار خود انجام نداد از جمله پرسش‌های اهل موسیقی است.

البته در طول صد روز (Cents jours) یعنی از بیست مارس تا بیست و دوم زوشن ۱۸۱۵ (بازگشت نایلتون و دومنین برکناریش بعد از واترلو) او عضو نایندگان مجمع و موافق برکناری نایلتون از قدرت بود.

در سال ۱۸۱۸ عنوان نماینده da Sarthe او رئیس ایوزیسون لیبرال هاست و در سال ۱۸۲۷ نماینده Meaux دوباره فرمادنده گارد ملی را به اصرار قبول می کند و بالاخره با روی کار آمدن پسر ایوزیسون Louis-Philippe بسال ۱۸۳۴ در پاریس فوت کرد. او در فرستان Picpus در محله دوازده پاریس دفن شده است.

رسول

<><><><>

اطلاعیه

جلسة عمومی انجمن تاکسیران، اولین دوشنبه هر ماه ساعت ۱۹:۰۰ در رستوران K'SI برجزار می گردد.
59, bd Paul Vaillant Couturier

94200 Ivry-sur-Seine

حضور در جلسة عمومی انجمن تاکسیران، برای کلیه همکاران (عضو و غیر عضو) آزاد می باشد.

دعوت به دومنین جلسه

مجمع عمومی فوق العاده انجمن تاکسیران
از کلیه اعضای انجمن دعوت می کنیم که در دومنین جلسة عمومی مجمع فوق العاده انجمن که در ماه اکتبر برجزار می گردد شرکت فعالانه تمایند.

زمان: دوشنبه ۵ ماه اکتبر

مکان: Restaurant K'SI

ساعت شروع جلسه: ۱۹:۳۰

دستور جلسه:

- ۱ - سخن هیئت مدیره
- ۲ - بحث و بررسی پیرامون تفسیر و تکمیل و اضافه نمودن مواردی به آئین نامه داخلی انجمن

۳ - بحث آزاد

حضور فعال شما به غنی کردن جلسه مجمع عمومی فوق العاده می افزاید.

موفق و پیروز باشید
هیئت مدیره انجمن تاکسیران

دربار بود قرار گرفت. وی تا سال ۱۷۷۱ در مدرسه لوئی لوگراند تحصیل کرد و در عین حال به داشکشده نظامی و رسانی نیز رفت و آمد داشت و با آدمهای مختلف آشنا شد بطوریکه این محیط برای او همچون پناهگاه خانوادگی دوم گشت.

لافایت در سال ۱۷۷۴، در هفده سالگی با مارتین Adrienne (M. Adrienne) دختر duc d'Ayen یکی از ثروتمندان آن زمان، ازدواج کرد که تمراهش چهار فرزند بود. بدین طریق پایش بیشتر به دربار باز شد وی کلاً جو دربار چندان برایش محیط دلپذیری نبود. در نتیجه وقت و اورژانس را بیشتر به کسب فنون و قوانین نظامی صرف نمود و از آنجانی که از کلاته از خانواده و عمویش پرایش رسیده بود آن موقع او یکی از ثروتمندترین مردان فرانسه شد، ثروتی که به او اجازه می داد امکانات و خرچ مسافراتاش را همراه چندین دوست و نظامی دیگر برای کمک به استقلال طلبان امریکا تدارک بینند.

با ورود به امریکا او ارتباطاتش را گسترش داده و حتی در چندین نیزد شرکت می کند و مجرح می گردد. دو سال بعد یعنی ۱۷۷۹ او با جلب موافقت رسمی دربار و کسب امکانات بیشتر دوباره عازم امریکا می شود و فرمادنی سپاه منافع ویرجینیا را بهمراه می گیرد و منطقه پورکتاون را در سال ۱۷۸۱ آزاد می سازد و با جورج واشینگتن (قهرمان استقلال، رئیس جمهور امریکا) ملاقات می کند و ميدال و ملیت افتخاری امریکا به او اهدا می شود.

در برگشت به فرانسه، او شهرتی کسب کرده و جزء نماینده اشراف در مجمع طرفداران پادشاهی (Etats généraux) می شود و در زوئیه ۱۷۸۹ عنوان فرمادن گارد ملی انتخاب می گردد. اوج محبوبیت او زمانی است که شاه زندانی شده را پس از فرار به ولرن تسليم کرده و در جشن چهارده روزه ۱۷۹۰ شرکت می کند. با این همه انقلابیون وی را بخطاطر صدور فرمان آتش (زوئیه ۱۷۹۱) به روی تظاهر کنندگان در Champ-de-Mars نمی پخشند.

زنرا لافایت همچنین در مقام فرمانده نظامی در عقب راندن نیروهای خارجی نیز موقوفیت هایی داشته ولی در یکی از نبردها در اتریش گرفتار شده و تقریباً پنج سالی در اسارت می ماند (۱۷۹۷) و پس از آزادی تا Restauration (رژیم سیاسی حاکم بر فرانسه ۱۸۱۴-۳۰) از سیاست کناره گیری می کند.